

croniques

CATALUNYA NORD

joan-daniel bezsonoff

Retorn a Niça | Avui parlaré de temes desagradables. No m'agrada anar de pessimista professional pel món, però cal que algú canti les veritats.

Els lectors d'aquesta revista que em fan l'honor de llegir els meus llibres potser recorden que vaig viure tota la meua adolescència a la Costa Brava. Vaig cursar estudis al liceu Masséna i a la facultat de Niça. M'agrada tornar de tant en tant a la meua segona pàtria i retrobar-hi els vells amics. Un d'ells, en Daniel, jueu de Tunis, recorda que, en instal·lar-se a Niça el 1967 arran de les persecucions antisemites després de la Guerra dels Sis Dies, molts mainatges a l'escola parlaven niçard, nom local de l'occità.

El niçard (nissart amb te en grafia mistralenca) apareix com un dialecte molt més conservador que el provençal, parlat a l'altra riba del riu Var, a l'oest de la ciutat. La terminació *-a* en lloc de *-o*, les paraules esdrúixoles, la raresa dels gal·licismes el fan més entenedor a un català que el provençal.

Quan era jove, se sentien sovint converses en occità per les tavernes dels barris populars i pels carrers. Des de fa vint anys, la llengua ha reculat força. Només la parlen els avis als poblets del comtat.

A la biblioteca Louis Nucéra, magnífica institució, hi he trobat un grapat de revistes i alguns diccionaris en la llengua històrica del país.

L'occità a Niça agonitza en la indiferència general. Aviat, si res no canvia, les variants rossellonesa i algueresa de la nostra parla coneixeran la mateixa fi. No em puc resoldre a dir, com tanta gent de Niça, *me'n bati* (tant me fot).

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

Creu de Sant Jordi per al Muntaner

| L'Institut Ramon Muntaner (1839) ha estat guardonat amb la Creu de Sant Jordi. I també la llatínista Mariàngela Vilallonga, jurat del premi literari M.

Àngels Anglada, que concedeix el mateix Institut. El centre fa un quart de segle que és dirigit per Francesc Canet, i fa 177 anys que funciona. Aplicant-li els paràmetres que avui defineixen un institut, és el més antic d'Espanya. Durant un segle i mig va ser la primera entitat cultural figuerenca: classes i títols paral·lels al batxillerat; implicació en molts aspectes i iniciatives de la vida cultural, associativa, juvenil... urbanes; embrió d'acadèmies de belles arts i de museus, com el de l'Empordà; seu d'escoles

d'agricultura, de comerç d'agrimensura, etc. Tot això mentre anava avançant pel viacrucis vuitcentista dels intents de tancar-lo i/o degradar-lo a centre de primària per part de l'Estat, que no se'n va fer càrrec fins al 1911, setanta-dos anys després que obrís les portes.

Fires de Figueres | En aquestes festes probablement com menys coses variïn, com menys invents es proposi el regidor que toqui o la comissió que actuï, millor. En aquest sentit, el tres de maig i *contorni* s'han desenvolupat compassadament i previsible. Amb tot, protagonistes particulars: alguna tramuntana que ha fet aturar les atraccions de més alçada; el pregó, diferent perquè el van dir un grup de nens (assessorats per Vicenç Pagès en la lletra i Alfons Gumbau en el gest); i la casa Nouvilas, que s'ha obert al públic. Aquest edifici del carrer Nou podria ser la futura seu del Museu del Circ (la presó i l'espai adjunt seria el lloc ideal, però què hi farem: allà hi volen fer una escola!). Fa mig segle, el poeta Fages va etzibar a un Nouvilles eixorc: «La titola d'en Nouvilles / és una lot sense piles». Després, va advertir al seu nebot i hereu del casalot esmentat: «La lot hagués tingut piles / no fores l'hereu Nouvilles». La casa, de finals del XIX, és d'estil eclèctic, que ve a ser allò que Josep Pla en diu gènere *bordai*.

>> Representants de l'Institut Ramon Muntaner a l'entrega de la Creu de Sant Jordi.

INSTITUT RAMON MUNTANER

Un tren poc pinxo | A Espanya, els d'Adif-Renfe dispensen quatre nivells d'atenció al contribuent que els manté, els engreixa i, a més, els paga el bitllet. Nivell A: prestació màxima amb el TGV tot i que —res del que és humà és indiferent a l'alta velocitat— a Figueres els AVE paren a un quilòmetre de l'estació: Girona-Figueres, 10 minuts de tren més 10 minuts d'andana. *In decrescendo*, B: la xarxa corrent de Renfe a Espanya. *In diminuendo*, C: ídem a Catalunya. I, al cul del sac, D: el tram altempordanès entre Figueres i la frontera. Josep M. Loste, que ho sap de primera mà perquè és de Portbou, amb els seus articles i cartes ens ho va recordant: falta de manteniment, d'interconnectivitat, d'intermodalitat tren-bus i deficients connexions Portbou-Cervera de la Marrena (Renfe-SNCF).

EL BAIX EMPORDÀ

puri abarca

La unió fa la força | Cinc municipis de l'Empordanet han unit esforços per dur a terme una campanya d'atracció de visitants aquest estiu. Els Ajuntaments de Forallac, Corçà, la Bisbal d'Empordà, Ullastret, i Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura han posat en marxa, amb el suport de Turisme de Catalunya i del Patronat de Turisme Costa Brava Pirineu de Girona, la campanya «Escapada al més autèntic Empordà 2016», una iniciativa basada en l'organització de visites guiades per llocs emblemàtics de la zona, amb l'afegit de serveis gastronòmics. La ceràmica de la Bisbal, els carrers empedrats de Peratallada (Forallac), les cases d'indians de Corçà, el monestir de Sant Miquel de Cruïlles, la plaça de Monells, i la ciutat ibèrica d'Ullastret i el seu nucli medieval són els ingredients destacats d'aquestes visites. És un bon exemple que sumar esforços deriva en grans projectes. Són cinc municipis governats per «colors» diferents, amb visions diverses, però amb el convenciment que cal sumar.

>> *Cantada d'havaneres de Calella de Palafrugell.*

50 anys de Cantada a Calella | Era l'estiu de 1966 quan, a la taverna de Can Batlle, de Calella de Palafrugell, es van trobar uns quants cantaires d'havaneres, amb el propòsit de divertir-se i també de fer difusió d'aquest gènere musical amb arrels cubanes del segle XIX. La trobada va ser un èxit, i els organitzadors, l'Associació d'Amics de Calella, van decidir donar-li un caire més obert, col·locant un escenari a la platja d'en Calau. Tres anys més tard, l'associació va traslladar l'esdeveniment a la plaça del Port Bo. I allà s'ha celebrat, any rere any, el primer dissabte de juliol, sens falta, la cantada d'havaneres més coneguda i seguida de Catalunya. Una cita que alguns de nosaltres, els nascuts a la zona durant la dècada dels seixanta, hem assumit com a habitual, sense donar-li més importància. És estiu, doncs hi haurà la Cantada. Però aquesta trobada és molt més que una data en el calendari: és la constatació que hi ha un gènere musical, l'havanera, que no pot morir mai. Així ho esperem.

Restaurar vaixells de fusta | De vegades, passejant per platges i ports, es veuen embarcacions que destil·len solera, però que es troben deteriorades

pel pas dels anys. La majoria són naus amb història; una història que ens parla del passat pesquer de les poblacions de la costa i dels avatars del temps. Restaurar aquestes embarcacions pot ser una activitat gratificant per als amants del mar, i així ho han entès la Càtedra d'Estudis Marítims de la UdG, el Museu de la Pesca i l'Ajuntament de Palamós. El curs de restauració i manteniment de vaixells de fusta, que ja fa cinc anys que es convoca, té com a objectiu conèixer l'ofici de mestre d'aixa i participar activament en la restauració d'un bastiment. Cal avaluar l'estat de l'embarcació, definir el tractament de les fustes, confeccionar les peces necessàries per a la restauració i dominar les eines i els procediments bàsics. Tot un ritual per aconseguir la posada en mar de naus arraconades, però mai oblidades.

LA CERDANYA

sandra adam

Inestable Ceretana de Teatre | L'any 2003 es va iniciar el recorregut la Inestable Ceretana de Teatre. Tretze anys

més tard, i després de nombrosos espectacles, la companyia no para de recollir premis. A Puigcerdà, on estrenen les obres, tenen el reconeixement dels vilatans. Després de presentar-se a nombrosos concursos de teatre amateur, reben el reconeixement des de l'exterior.

De fet, recentment han recollit el primer premi del 42è Concurs de Teatre Amateur de Canet de Mar per l'obra *1714, tres-cents anys de setge*, una producció de gran format amb gairebé quaranta persones a l'escenari. Dins del mateix certamen s'han obtingut tres primers premis més a la presentació escènica, representació en català i actor de repartiment, així com dos segons premis a l'actor de repartiment i a la millor direcció.

Des de la primera obra, Xavier Pi-guillem dirigeix el grup, al qual ha portat diferents peces, com *Agnès de Déu* o *Amadeus*. Ara cal esperar la festa major d'enguany, en què es presentarà el nou espectacle, una comèdia titulada *Toc, toc*.

Ni amateurs ni inestables: ben professionals i més estables que mai!

Sant Jordi a Guils | Aquest any, el municipi de Guils de Cerdanya va proposar diferents activitats culturals per celebrar la diada de Sant Jordi.

Al matí es va dur a terme una projecció de vídeo de Guils als anys vuitanta, acompanyada d'una mostra fotogràfica que recollia cent anys d'història gràfica del municipi. A la tarda, el local social de Guils es va omplir per escoltar la conferència de Dolors de Moxò, veïna de Saneja i professora d'història, actualment jubilada, de l'INS Pere Borrell. Veïns, amics i exalumnes vam poder gaudir de la història de les deu cases de Saneja.

L'endemà, es va organitzar un recorregut pel patrimoni històric del municipi de Guils a càrrec de Xavier Massanés, professor de l'INS Pere Borrell i llicenciat en història per la Universitat de Barcelona.

Vull donar l'enhorabona a la regidoria de Cultura per aquesta iniciativa que posa el focus en el patrimoni que tenim a la comarca i en fa difusió entre els veïns.

LA GARROTXA

joan sala

Els nostres avantpassats més remots

En els darrers anys s'han fet unes significatives descobertes de restes antropològiques i faunístiques en els jaciments de la Dou i l'Aubert, a la Vall d'en Bas. Aquest és el motiu pel qual l'Ajuntament de la població ha signat un conveni amb el Campus d'Arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. A partir d'aquest estiu entrarà en funcionament una pàgina web amb una aplicació que servirà per navegar pels diversos camps de treball de la Xarxa de Jaciments Arqueològics, on s'actualitzarà la informació pràcticament en temps real quan els investigadors hi treballin. Sembla que només formen part de la xarxa uns pocs jaciments catalans, concretament sis, que reuneixen unes peculiaritats de primer ordre imprescindibles per poder explicar la prehistòria a Catalunya, com la Draga de Banyoles i aquest de la Vall d'en Bas, els dos únics de les comarques gironines. El recentment inaugurat Centre de Cultura i Natura de la Vall d'en Bas, Ecomuseu, serà un valuós instrument per desenvolupar els diversos actes de difusió que es vagin programant.

Propietats curatives de la llet d'euga

Un equip de professionals de l'Hospital de Sant Joan de Déu treballa des de fa temps per certificar les propietats de la llet d'euga sobre l'organisme humà. Ho estan portant a terme junt amb l'Associació eQuaid de Puigpardines per identificar els beneficis que proporciona el tractament d'algunes patologies infantils. Com quasi sempre, calen uns recursos econòmics dels quals per ara no disposen, i per aconseguir-ne s'ha previst fer una gira per tot el país per explicar les propietats d'aquesta llet.

Descobrir el patrimoni de la comarca

En els darrers temps hi ha una clara voluntat per part de moltes comarques del país de donar a conèixer el seu patrimoni, facilitant rutes i serveis al visitant. Això ha estat el que han fet Garrotxa Cultour i el Consell Comarcal de la Garrotxa, que han dissenyat 15 rutes per descobrir el patrimoni comarcal. En la majoria dels casos s'hi convida el visitant a recórrer diferents municipis. Són rutes temàtiques per diversos indrets on hi ha paratges de gran bellesa paisatgística, però també edificacions d'interès històric i cultural. S'hi inclou un inventari del patrimoni, senyalització física de les rutes en el territori, fulletons divulgatius, i una app gratuïta del projecte, que també

>> *Aplicació per promocionar el turisme a la Garrotxa.*

es pot consultar a la pàgina web *www.garrotxacultour.com*. Es vol convertir la comarca en una *smart destination*, és a dir, en l'opció que permeti en tot moment la interacció del visitant amb el seu entorn, a través del coneixement i la conservació. Els senyals instal·lats en els diferents municipis de la comarca tenen un text breu que conté informació bàsica dels elements d'interès, amb una fotografia, un mapa de situació, la referència a una pàgina web i un codi QR, que dona accés al web *patrimoni.garrotxa.cat*, on es poden obtenir més dades del recurs identificat.

EL GIRONÈS

dani vivern

No féssim pas el Tarlà | Hi ha tradicions que haurien d'estar per damunt de la moda de canviar-ho tot. A les festes de primavera, la pregonera, Pilar Prats, va referir-se al perill que corre el Tarlà de ser «desnonat» del seu hàbitat a l'Argenteria perquè un dels edificis d'on penja passarà a noves mans. Es tem que el nou propietari podria negar-se a cedir el balcó on se sosté el simpàtic ninot. Que en aquest cas hauria de canviar de lloc. Si Girona ha guanyat el Premi d'Europa 2016 no és perquè sí. Amb aquest guardó s'ha reconegut el compromís de la ciutat per impulsar «projectes de tolerància, diàleg, els valors de la cultura de la pau i el respecte per als drets humans». Estaríem ben arreglats si el diàleg se n'anés a fer punyetes per un «posa'm allà el Tarlà».

Entre Jocs de Flors i Temps de Trons, Girona corre el risc de morir d'èxit. No s'havia vist mai tanta afluència de visitants a la ciutat. El turisme ha deixat de ser estacional i de fer com els cargols, que apareixen només quan plou. Ara, encara que plogui, tot l'any hi ha forasters. I això serà molt bo si els oferim aparcaments generosos i adequats, si collem Adif perquè deixi presentable el Parc Central, i si seduïm noves companyies aèries que no ens facin el salt, no com Ryanair. Aquí, l'únic que fa salts —amb tot el dret— és el Tarlà.

Un cartell molt encertat | Com a contrapunt al maldestre cartell publicitari de Temporada Alta al qual fèiem referència mesos enrere, aquesta edició de Girona Temps de Flors s'ha anunciat amb un cartell en què dominen el bon gust, la imaginació, l'originalitat, la sensibilitat i, segurament, l'economia. Judit Crehuet, una estudiant de 17 anys de l'Institut Sobrequés, n'ha estat l'autora. Es demostra una vegada més que joves i fins ara anònims talents poden posar colors als nostres carrers i a les cares d'alguns *soi disant connoisseurs* en això que en diuen art.

I seguim amb art i cultura: la Llibreria 22 ha obert un nou local, l'Espai 22, al costat de la seva botiga de còmics, que acull exposicions, presentacions de llibre, rodes de premsa, clubs de lectors... Així, el passadís que del carrer Hortes comunica amb la plaça Jordi de Sant Jordi s'ha convertit en el Passadís 22, un nou punt de trobada dels amants dels llibres i de l'activisme cultural.

Sobre rodes | El CPA Olot va aconseguir-hi medalla d'or i la cinquena posició, però el Club de Patinatge Bescanó es va situar en el quart lloc al campionat d'Europa juvenil, que es va disputar fa unes setmanes a Portugal. El club de Bescanó és segon al campionat del Gironès, i té el tercer lloc en el campionat català i estatal. El comentari és fàcil: tot va sobre rodes. Enhorabona, i esperem que per molt de temps.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Festa de la Vellesa | Des de fa cent anys que a Serinyà se celebra la Festa de la Vellesa, l'homenatge que es fa a la gent gran. És la segona Festa de la Vellesa més antiga de Catalunya. No és estrany, doncs, que enguany els actes hagin tingut més llusor que d'altres vegades. Per començar, s'ha editat el llibre *Els homenatges a la vellesa a Serinyà. Cent anys d'història*, escrit per

>> *Un cartell que ha fet diana.*

Maria Rosa Cortada, mestra de l'escola del poble. Abans de la presentació del llibre a Can Xerric, es va projectar el documental *La veu de la memòria de Serinyà*. És una llàstima que el temps no hi acompanyés i que la passejada de l'Ajuntament fins a l'església i el tradicional ball popular que sol celebrar-se a la plaça de Sant Andreu, davant la mirada cofoia i tendra de tots els jovencells dels bancs del si-no-fos, s'hagués de celebrar al Pavelló. Els alumnes d'El Casalet i de l'Escola Bora Gran van dedicar als avis una mostra de danses populars, després de la Missa Solemne i abans del Dinar Popular.

D'exposicions | Els Museus de Banyoles ofereixen unes propostes culturals d'un interès notabilíssim i molt variat: tant es pot seguir la vida del monestir de fa 300 anys com dormir amb llops de la mà del fotògraf Andoni Canela; tant podem gaudir d'agradoses tardes de ciències com capbussar-nos en les conferències sobre l'actualitat arqueològica a les comarques gironines; o podem visitar el Parc Neolític de la Draga i tenir un tast de les informacions que van rebre en una recent visita Ferran Adrià i el seu equip del Bulli Foundation per conèixer la investigació que s'hi realitza en rela-

ció amb la cuina del neolític. El nivell és tan sòlid que sorprèn trobar aquí al mig una exposició d'un autor casolà, Rafael Pi i Cros, que té un interès reduït. Diu el nebot: «*Uncle*, és com si volguessis trobar en Salgari les emocions que t'ha ofert Stevenson; o, si t'ho estimes més, esperar que una novel·la d'en Marcial Lafuente Estefanía et doni la visió profunda de l'oest i dels homes d'en John Ford. Diguem-ne que sobta».

EL RIPOLLÈS *ramon alabau*

Per a tots els gustos | Quin goig descobrir a les llibreries tants noms de gent de casa nostra! La temàtica és eclèctica, hi ha llibres per a tots els gustos. El retorn d'un home malalt al seu poble natal, on desclosirà vivències i secrets familiars d'uns temps convulsos; una novel·la tributària del gènere negre sobre l'enrevessat univers dels espies; un recull d'onze relats curts plens d'humor negre en què la mort ocupa un paper predominant; la peripècia estival d'un grup d'amigues que traspua la tradició anglesa dels relats de fantasmes; l'evocació entranyable d'uns personatges singulars i d'unes èpoques pretèrites que cal preservar; una selecció dels millors relats eròtics del quart concurs que convoca l'editorial Neurosi; una tria d'imatges de les tres primeres dècades del segle xx dins la col·lecció Fotògrafs del Poble; vuit contes en què apareix sempre una bèstia i que reflecteixen la ridicleusa humana amb una prosa desimbolta; l'homenatge sentit al pare amb l'anecdota d'un passat extingit en una obra farcida de dites saboroses; una mirada plena d'ironia sobre el joc brut soterrat que s'amaga en el món del futbol regional; i un treball de recerca coral sobre les 60 espècies d'orquídies identificades al Ripollès. Dèries personals que el llibre permet compartir.

Mentrestant... | La vida segueix amb el seu inevitable clarobscur: la contaminació de fuel del subsòl en la ubicació de la nova escola de Campdevàrol; la reindustrialització de la Colònia Llaudet de Sant Joan després de molts anys de brega; la difícil situació de les granges de vaques de llet; la primera trobada interpirinenca de micromineralogia que va acollir la vila de Camprodon; les fissures de la façana de la biblioteca Lambert Mata i el cost que això suposarà; l'aferissada i sempiterna defensa del paper decisiu que juga la línia de tren per part de l'Associació Transpirinenca; els debats sobre la continuïtat de l'Agència de Desenvolupament; la reducció significativa del deute de Pardines; la diatriba sobre la idoneïtat del nom del barri de Fuentesa; l'evidència cada cop més urgent de potenciar projectes engrescadors per potenciar el turisme; la presència constatada de llops al territori... Mentrestant, les campanes tornen a escanar el seu so als cims d'Espinavell.

Recital poètic | Sant Joan ha celebrat la segona edició de «Poetes de ma Terra». L'acte estava dividit en tres parts. La primera era dedicada íntegrament a Joan Salvat-Papasseit. La segona incloïa noms tan representatius com Joana Raspall, Miquel Martí Pol, Montserrat Vayreda, Joan Margarit, Pilar Cabot, Anton Carrera, Josefina Pons, Jacint Sala, Maria Mercè Marçal David Jou i Meritxell Nus. I la tercera presentava poemes del santjoaní Joan Baptista Bertran.

LA SELVA *joan domènech*

Blanes es queda sense Joan Padern

| No marxem de la temàtica de l'art. En aquest cas hem de ressenyar la pèrdua d'un personatge entranyablement vinculat a la vila que fa de porta a la Costa Brava. Joan Padern i Faig, tot i que nascut a Colera l'any 1924, era una venerable icona de Blanes, i n'havia estat nomenat Fill Adoptiu. La seva família havia regentat la Fonda del Centre, però en Joan havia tirat cap a l'art i era un excel·lent representant de l'hiperrealisme, tot i que també conreava, a vegades, l'abstracció, les representacions geomètriques i altres estils. Els quadres de les platges, però, amb una arena que es podia agafar granet a granet, eren paradigmàtics en la seva obra. Havia viatjat notablement, i als anys cinquanta havia pintat a Amèrica del Sud, on havia anat a parar precisament per la fama dels seus treballs artístics. Blanes resta orfe d'un artista enamorat que s'havia identificat amb el poble i que s'hi ha quedat per sempre.

Tossa. Adéu a Joan Planellas

| Sense marxar del camp de l'art, completem la nostra crònica aturant-nos a la tercera població de la façana marítima selvatana. Tossa ha perdut el seu galerista Joan Planellas i Matas, que ha mort massa aviat, impreviiblement, només als 66 anys. Propietari de l'Hotel Avenida, el seu esperit el portava a la cultura, i el 2004 va crear una galeria d'art que aviat va agafar gran prestigi. Col·laborava amb el Museu Municipal i era un expert coneixedor d'aquella etapa brillant de Tossa, quan era anomenada «paradís blau». Havia intentat continuar aquest ambient, i la seva galeria ofería un bon caliu als amants de l'art. Allà dedicava particular atenció als corrents avantguardistes. La seva empremta es notava, també,

en molts altres àmbits de la cultura, com per exemple en l'arqueologia, que havia fomentat sempre tot promovent la continuació de les excavacions a la vila tossenca dels Ametllers.

La lletra P ha estat protagonista: Primavera, Pintura, Padern, Planellas. Quatre paraules que evocuen un temps, uns fets i unes persones entrañables en aquesta comarca.

El XXI Concurs de Pintura Ràpida de Lloret | Sembla que, finalment, el certamen pictòric ha trobat el moment idoni per a la seva celebració: la primavera. Fins aquest any, els vint concursos anteriors havien tingut lloc al final d'estiu, però, en coincidir amb altres certàmens de poblacions relativament properes, la participació d'artistes havia anat disminuint. Els organitzadors del Club Marina Casinet han donat un cop de timó i l'han passat del mes de setembre al mes d'abril, sembla que per sempre, atès que en l'edició d'enguany la prova ha funcionat i ja s'ha doblat el nombre de pintors concursants. Aquesta ve-

ASSUMPCIÓ COMAS

>> **El guanyador del primer premi del Concurs de Pintura Ràpida de Lloret, Narcís Sala Gascons.**

gada Narcís Sala Gascons ha obtingut el primer premi (1.200 €), Alexandre Miras el segon (1000 €), Joan Coch el tercer (800 €) i Ramon Pujolà el premi especial Natura (600 €). Han integrat

el jurat Toti Fàbregas (presidenta), Albert Jiménez Torrent (guanyador del concurs anterior), Assumpció Comas i Joan Bernat (artistes locals) i el galeista Lluís Ferrés.

GIRONINS A L'EXTERIOR

roger zamorano

Un paisatge agrícola encantador, una plana de vinya i cereals regada pel cabalós riu Vardar i envoltada per imponents muntanyes amaguen una de les vergonyes més infamants d'Europa: Idomeni.

D'Idomeni no ens en separa la distància física (tres hores d'avió i una més en cotxe). El veritable escull és la nostra adormida consciència ciutadana, sempre amatent a fer més cas a la por i als prejudicis que aixequen tanques i concertines que als crits d'angoixa dels qui pateixen una situació tràgica que no fa tant de temps els europeus vivíem en carn pròpia.

El vergonyós acord amb Turquia fou la gota que féu vessar el vas. Posat en contacte amb voluntaris sobre el terreny, em vaig apuntar al projecte del bany per a infants (*Baby Hammam*). En una tenda i uns quants cossis, cada dia mares i voluntàries banyaven més d'un centenar de nens i nenes, mentre els homes preparàvem l'aigua calenta. Banyar, lluitar contra els polls i la sarna era el nostre dia a dia. La jornada s'acabava repartint l'ajuda que aquell dia teníem, ja fos aliments, roba o kits d'higiene.

Metges sense Fronteres era l'única organització d'envergadura present al camp. La resta eren projectes petits de voluntariat independent. Entre 350 i 400 voluntaris, un bon grapat de gironins (exemplar la feina que fa refuGIs, grup de voluntariat del Gironès), miràvem d'atendre les necessitats quotidianes de més de 12.000 persones. I els recursos institucionals? En bona mesura destinats al control policial, o bé directament a la repressió. Vaig assistir tristament al llançament de gas lacrimogen i pilotes de goma per part de la policia macedònica cap a territori grec per dissoldre els grups de refugiats que intentaven passar la tanca, i vaig veure com el govern grec, amb la total aquesència de l'OTAN, practicava maniobres militars, amb vols rasants de caces inclosos, sobre uns civils aterrits.

Foren deu dies intensos compartint la lluita digna d'una gent que, fugint de l'horror i la barbàrie, s'ha trobat com a resposta la indiferència i el rebuig. Un gra de sorra més com el de milers de voluntaris anònims, gent de totes les edats, professions i procedències que ens hem rebel·lat contra la injustícia d'un tracte insolidari i inhumà impropri dels valors en què hem estat educats.